

Thesis Title Neo-Tribes and Traditional Tribes: Identity Construction and Interaction of Tourists and Highland People in a Village in Northern Thailand.

Author Ms. Morag Ann McKerron

M.A. Sustainable Development

Examining Committee

Lecturer Dr. Pinkaew Laungaramsri	Chairperson
Lecturer Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Member
Assistant Professor Dr. Areewan Klunklin	Member
Lecturer Dr. Kwanchewan Buadaeng	Member
Dr. Nguyen Van Thang	Member

Abstract

This research aims to understand the interaction and identity construction of tourists and highland people in a village in northern Thailand, by endeavouring to understand why tourists go trekking in the highlands of northern Thailand, and studying the processes of interaction and negotiation between tourists and highland people in a designated highland village, including the complexity of individual and group levels. The study further sought to situate the two groups of people within the present temporally and spatially, by examining specific and general historical backgrounds. Differences were examined in expressed identities between everyday life and life within the interactive space, and how they affect and reflect on the other, and to examine how gender and other differentiations affect and are reflected in the process of interaction.

Informal semi-structured interviews were the main source of data collection for this qualitative study. In addition, some focus group discussions took place in the highland village, and life-histories added temporality to information on the village. Specific criteria were identified for a trekking tour and tourists were interviewed before and after treks. A total of 31 interviews took place. Participant observation was undertaken in the village, and on a trek. Interviews took place with relevant persons for background information, and with guides, who are situated between the tourists and the highland people, for information and verification of data from both groups.

The findings of the study showed that the majority of tourists went on treks for the adventure of the complete package, and not specifically to visit highland villages. They did not expect authenticity and were surprised to find it. There was very little physical interaction between the highland people and the tourists. However, for the tourists the experience of being in the village was profound. The alienness of a manner of living and environment so different from their own caused them to bond into a neo-tribe, an elective and emotional group created by identification, which provided a safe zone from which to experience their surroundings.

Histories from the background of both groups provided the base from which negotiations and interactions took place. In the case of the highland people, these interactions had taken place for more than ten years on a regular basis, and they had negotiated a space for themselves in order to accommodate the tourists for the purpose of gaining income, while carrying out their daily lives in a manner that was acceptable to them, and also for the tourist gaze. The tourists, however, came fresh to the experience. Western culture valorises privacy, and it was found that every tourist was concerned about intruding into the lives of the highland people. Thus tourists were projecting their own culture on to the villagers. Although desired by some tourists, direct communication with villages rarely took place. Guides answered questions and gave information about the villagers and the environment. Both groups communicated with smiles, and the tourists expressed their appreciation of the friendliness and warmth of the villagers, and the villagers of the politeness and friendliness of the tourists.

The tourists transposed their knowledge and understanding of primitive and ancient peoples on to the present day highland people. No gender differences were found in the space of interaction, and age and other differences were not seen to affect or be affected across the groups. It was found that the particular kind of adventure trekking tour involving the village under study fulfilled the expectations of the tourists and provided an income for the village people, and thus was of benefit to both groups of people.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ชนรุ่นใหม่และชนพื้นเมือง: การสร้างและปฏิสัมพันธ์ของอัตลักษณ์
ระหว่างนักท่องเที่ยวและชนบทที่สูงในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคเหนือของ
ประเทศไทย

ผู้เขียน   นางสาวมอเร็ก แอนน์ แม็คเคอร์รอน

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต   สาขาวิชาการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี	ประธานที่ปรึกษา
อาจารย์ ดร.ชยันต์ วรรธนะภูติ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ กลั่นกลิ่น	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ขวัญชีวัน บัวแดง	กรรมการ
ดร. เหวียน วาน ถัง	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจการสร้างปฏิสัมพันธ์ของอัตลักษณ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและชาวบ้านในชนบทที่สูงในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย โดยพยายามทำความเข้าใจถึงสาเหตุที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจร่วมทัวร์ป่าในเขตที่สูงในภาคเหนือของประเทศไทยและศึกษาขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิสัมพันธ์และการเจรจาระหว่างนักท่องเที่ยวและชนบทที่สูงในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง รวมถึงความซับซ้อนของระดับกลุ่มและระดับปัจเจกต่างๆ ด้วย งานวิจัยนี้ยังศึกษาในอีกประเด็นหนึ่ง คือ การแสดงให้เห็นถึงกลุ่มชนสองกลุ่มในช่วงเวลาปัจจุบัน โดยพิจารณาความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ทั้งโดยทั่วไปและเฉพาะเจาะจง งานวิจัยนี้ยังศึกษาความแตกต่างในการแสดงอัตลักษณ์ระหว่างชีวิตประจำวันและเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นและศึกษาว่าชนสองกลุ่มนี้ส่งผลและสะท้อนความรู้สึกต่อกันอย่างไร รวมทั้งศึกษาว่าปัจจัยเรื่องเพศและความแตกต่างอื่นๆ ส่งผลและสะท้อนในขั้นตอนของการมีปฏิสัมพันธ์อย่างไร

การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ข้อมูลยังได้จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มในหมู่บ้าน และจากการรวบรวมสภาพเรื่องราวชีวิตของ

คนในหมู่บ้าน ทำให้ทราบถึงรายละเอียดที่เป็นมาในอดีตของหมู่บ้าน การศึกษานี้เจาะจงไปที่การทอผ้าและนักท่องเที่ยวทั้งก่อนและหลังการเดินป่า งานวิจัยนี้ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 31 ครั้ง ผู้วิจัยได้ร่วมสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในหมู่บ้านดังกล่าว ตลอดจนร่วมในการเดินป่าด้วย ทั้งยังมีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบข้อมูลรายละเอียดและเพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลจากทั้งสองกลุ่ม

จากการวิจัยนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินป่าเพื่อการผจญภัยตามรายการที่โปรแกรมท่องเที่ยวจัดให้และไม่ได้ตัดสินใจท่องเที่ยวเฉพาะเจาะจงไปยังหมู่บ้านในที่สูงแต่อย่างใด นักท่องเที่ยวดังกล่าวไม่ได้คาดหวังว่าจะพบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของหมู่บ้านและต่างประหลาดใจเมื่อพบเจอสิ่งเหล่านั้น มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงกายภาพระหว่างชนบนที่สูงและนักท่องเที่ยวในระดับน้อย อย่างไรก็ตาม สำหรับนักท่องเที่ยวแล้ว การได้มีประสบการณ์ใช้ชีวิตในหมู่บ้านนับว่ามีความลึกซึ้งสำหรับพวกเขาเป็นอย่างมาก นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวยังได้รับวัฒนธรรมจากชาวบ้านอีกด้วย ความแปลกแยกในด้านรูปแบบการใช้ชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันอย่างมากทำให้นักท่องเที่ยวรวมกลุ่มกันขึ้นและก่อตัวเป็นชนรุ่นใหม่ที่ เป็นกลุ่มอิสระและแบ่งแยกตามกลุ่มที่มีความรู้สึกคล้ายคลึงกัน ซึ่งเกิดขึ้นตามกลุ่มอัตลักษณ์ จึงก่อให้เกิดเขตพื้นที่ปลอดภัยเพื่อที่นักท่องเที่ยวในบริเวณแวดล้อมได้

ประวัติความเป็นมาของสองกลุ่มชนก่อเกิดเป็นพื้นฐานที่ใช้ในการเจรจาและสร้างปฏิสัมพันธ์ในกรณีของชนบนที่สูงนั้น การมีปฏิสัมพันธ์เช่นนี้มีมาตลอดระยะเวลาที่สิบปี และชาวบ้านได้ต้อนรับและสร้างความหมายในเชิงพื้นที่เพื่อปรับให้สอดคล้องกับนักท่องเที่ยว และเพื่อวัตถุประสงค์ในการหารายได้ ในขณะที่เดียวกันก็ดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองได้ไปในทิศทางที่เป็นที่ยอมรับจากคนในกลุ่มและสร้างจุดสนใจต่อสายต่านักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ วัฒนธรรมตะวันตกให้คำนิยามกับความเป็นส่วนตัว และพบว่านักท่องเที่ยวแต่ละคนต่างกังวลใจว่าการเข้ามาของพวกเขาจะกลายเป็นการบุกรุกรูปแบบชีวิตของชนบนที่สูงอันเป็นทัศนคติของชาวตะวันตก ในแง่นี้ นักท่องเที่ยวได้ใช้เกณฑ์วัฒนธรรมของตนเองกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและชาวบ้าน แม้ว่านักท่องเที่ยวบางส่วนปรารถนาที่จะมีการสื่อสารโดยตรงกับชาวบ้านแต่การสื่อสารดังกล่าวกลับแทบไม่เกิดขึ้นเลย มีเหตุผลที่ได้ตอบคำถามและให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับชาวบ้านและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวและชาวบ้านสื่อสารกันผ่านทางรอยยิ้มและนักท่องเที่ยวแสดงความชื่นชมในความเป็นมิตรและความอบอุ่นของชาวบ้าน และชาวบ้านเองก็ชื่นชมในความสุภาพและความเป็นมิตรของนักท่องเที่ยว สิ่งที่พบเห็นโดยนักท่องเที่ยวยกย่องความเชื่อเรื่องความเป็นชนดั้งเดิมของชาวบ้านในภูเขาที่มีวิถีชีวิตแบบเก่า อันเป็นความเชื่อในมิติเวลาของอดีตที่ใช้นิยามวิถีชีวิตในเวลาปัจจุบันของชาวบ้าน ผู้วิจัยไม่พบความแตกต่างของปัจจัยในด้านเพศ สภาพในพื้นที่ของการปฏิสัมพันธ์ อายุและความแตกต่างอื่น ๆ ไม่มีผลหรือได้รับผลระหว่างคนสองกลุ่ม